

مدیریت و مراقبت از حیوانات خانگی سنباب

تالیف و ترجمه:

دکتر محسن نوری

انتشارات مرزدانش

۱۳۹۰

سرشناسنامه : نوری ، محسن ، ۱۳۶۱.

عنوان و نام پدیدآور : مدیریت و مراقبت از حیوانات خانگی : سنجاب /تالیف و ترجمه محسن نوری.

مشخصات نشر : تهران : مرز دانش ، آبنگاه ، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : ۱۳۶ ص ، مصور (بخشی رنگی) ، جدول ، نمودار.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۴۵-۳۱-۳ ریال ۴۰۰۰۰

وضعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع : سنجاب ها

موضوع : حیوان ها - پرورش

موضوع : دام پزشکی حیوان های دست آموز

رده بندی کنگره : ۹۱۳۹۰ ن ۹ س ۹۹۴ / SB

رده بندی دیویی : ۶۳۲/۶۱۳۶

شماره کتابشناسی ملی : ۲۵۷۶۲۷۰

انتشارات مرز دانش

مرکز چاپ و توزیع کتاب دانشگاهی

مدیریت و مراقبت از حیوانات خانگی : سنجاب

تالیف و ترجمه: دکتر محسن نوری

چاپ اول ۱۳۹۱ شمارگان : ۲۰۰ نسخه قطع : وزیری

قیمت : ۴۰۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۴۵-۳۱-۳ چاپ : جباری

ناشر همکار : انتشارات آبنگاه

مرکز پخش : تهران - خیابان انقلاب - خیابان ابوریحان - کوچه عنصری پلاک ۱۱

تلفن : ۶۶۴۰۳۶۵۰ همراه : ۰۹۱۲۳۷۱۴۰۳۱

حق چاپ محفوظ است .

فهرست

۷	پیشگفتار.....
۹	بخش اول-تاریخچه.....
۱۵	بخش دوم-آناتومی.....
۱۹	بخش سوم-رفتارشناسی.....
۲۵	بخش چهارم-انواع گونه‌ها.....
۳۳	بخش پنجم-نحوه تهیه و انتخاب سنجاب سالم.....
۳۵	بخش ششم-آشپانه، جایگاه و فضای مورد نیاز.....
۴۳	بخش هفتم-مراقبت.....
۴۷	بخش هشتم-تغذیه.....
۵۷	بخش نهم-تولید مثل.....
۶۳	بخش دهم-انقیاد و انتقال.....
۶۷	بخش یازدهم-بیماری‌ها و آلودگی‌ها.....
۶۷	بیماری‌های ویروسی.....
۷۰	بیماری‌های باکتریایی.....
۸۱	بیماری‌های انگلی.....
۱۰۲	بیماری‌های قارچی.....
۱۰۴	بیماری‌های متابولیک و مسمومیت.....
۱۱۰	تومورها.....
۱۱۱	سایر بیماری‌ها و اختلالات.....
۱۲۱	منابع.....
۱۲۷	تصاویر.....

پیش گفتار

بین پزشکی در انسان و حیوان مرزی وجود ندارد و نباید وجود داشته باشد. موضوع این دو مقوله متفاوت است ولی تجاربی که از مطالعه و پژوهش روی این دو موضوع بدست می‌آید، پایه‌های واحدی را در علم طب فراهم می‌سازد.

رادلوف ویرشو- قرن نوزدهم

در ایران تا چندی پیش سنجاب به عنوان یکی از حیوانات حیات وحش شناخته می‌شد و به ندرت کسی مبادرت به دست‌آموز کردن و نگهداری آن می‌ورزید، اما در طی دهه اخیر علاقه- مندان به نگهداری حیوانات خانگی توجه و تمایل خاصی به پرورش این جونده زیبا نموده‌اند، به طوریکه روز به روز شاهد افزایش تعداد سنجاب‌های خانگی هستیم. بیشتر دامپزشک‌ها با پستاندار کوچکی چون سنجاب آشنایی چندانی ندارند. پرورش، اقدامات تشخیصی، بیماری‌هایی شایع و درمان این جوندگان در این کتاب بر پایه آخرین اطلاعاتی که در دنیای علم طب حیوانات خانگی انتشار یافته است، به تفصیل مورد بحث قرار گرفته است.

دارندگان این جوندگان از مراقبت‌های دامپزشکی استفاده می‌مایند تا تعداد آنها را افزایش دهند که خود مدیون پیشرفت‌هایی است که در زمینه طب دامی و درمان‌های جراحی رخ داده است، می‌باشد. جوندگان با حدود ۲۲۸۰ گونه بزرگترین راسته پستانداران روی زمین را تشکیل می‌دهند. از نظر جمعیت نیز جوندگان بیشترین تعداد را شامل می‌شوند. سنجاب در طبیعت زندگی آزاد داشته و در فصل سرما به خواب زمستانی می‌رود. طول بدن (مجموع سر و تنه) بسته به نژاد ۶۷ - ۱۴ سانتیمتر است. دامنه وزن این جونده بین ۹۰۰۰ - ۱۰ گرم متغیر می‌باشد. سنجاب جونده‌ای است با رنگ‌ها و اشکال مختلف که علی‌رغم انتشار جهانی در مناطقی مانند اقیانوسیه، ماداگاسکار و نواحی جنوب آمریکای جنوبی کمیاب است.

بیماری‌ها در این گونه تحت تاثیر تغذیه، جایگاه و استرس است. برای درک درستی از بیماری‌ها، درمان و تشخیص آن، کلینیسین‌ها باید با نحوه زیستن، پرورش و جایگاه این

پستانداران کوچک آشنا شوند. اقدامات و مراقبت‌های حمایتی باید در جهت کاهش استرس باشد و اغلب نیاز است تا مکانیسم‌های دفاعی پرنده را حفظ نماییم.

این کتاب مشتمل بر دو حوزه است: در بخش اول رفتارشناسی، روش نگهداری و انقیاد و تولید مثل به زبانی ساده برای دارندگان و پرورش‌دهندگان سنجاب ارائه شده است و در بخش دوم بیماری‌های سنجاب و روش‌های درمانی برای همکاران گرامی و دانشجویان محترم به تفصیل مورد بحث قرار گرفته شده است. در انتهای کتاب منابع علمی مورد استفاده که بیش از ۴۰ مقاله علمی است، در این کتاب تهیه و براساس حروف الفبا چیدمان شده‌اند. امید است این خدمت ناچیز پذیرفته طبع بالای شیفتگان دانش قرار گرفته و نویسنده را بر خطاهای آن واقف سازند. تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

به‌هر حال در تدوین و تدارک این نوشتار، با صرف وقت فراوان، دقت و احتیاط زیادی در حفظ امانت و در عین حال مفهوم‌بودن مطالب به‌عمل آمده است. در این راستا، اساتید محترم با تذکرات ارزنده خود ما را در جای جای این نوشتار رهنمایی فرمودند. لذا ضمن تشکر و قدرانی از این بزرگواران، دکتر ایرج نوروریان و دکتر سید حسین مرجانمهر از خدای بزرگ سلامتی و موفقیت در تمامی شئونات برای آنان را خواهانم از دوستان و همکاران عزیز که به نحوی در این مسیر ما را یاری دادند، بویژه سرکار خانم دکتر هستی آذرآباد، جناب آقای دکتر ایمان معماریان قدرانی به عمل می‌آید. در پایان مؤلفین و طایفه خود می‌دانند تا از زحمات بی‌دریغ مدیر محترم انتشارات مرز دانش جناب آقای محمد غلامی و مدیریت محترم چاپ جباری و صفحه آرا و لیتوگراف محترم که کتاب حاضر را به زیور چاپ آراستند تشکر و قدرانی نماید. امید است این کتاب، مورد استفاده و قبول دانشجویان و دانش‌پژوهان قرار گیرد و ما را بر خطاهای آن آگاهی دهند.

تهران- زمستان ۱۳۹۰

دکتر محسن نوری